

Gedeputeerde Staten**Provinciale Staten van Zeeland**

T.a.v. de voorzitter

onderwerpAfdoening toezegging nr. 43 (Commissie
Economie), inzake rapportage toegankelijkheid
bushaltes.**kenmerk**

19007396

behandeld doorF.H. Witteveen
+31 118 631507**verzonden**

Middelburg, 12 maart 2019

Geachte voorzitter,

Ter afdoening van toezegging nr. 43 inzake de rapportage toegankelijkheid van bushaltes, ontvangt u hierbij de rapportage vanaf juli 2017 tot en met 28 februari 2019.

Wij beschouwen de toezegging hiermee als afgedaan en verzoeken u deze van de toezeggingenlijst af te voeren.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter.

A.W. Smit, secretaris.

Bijlagen:

1. Toegankelijk Zeeland, stand van zaken 1 maart 2019 (19007400)

Toegankelijk Zeeland

Inventarisatie van de borging van de rechten van personen met een handicap op het gebied van treinstations en bushaltes in de provincie Zeeland en de website van de Provincie Zeeland.

----- Stand van zaken 1 maart 2019 -----

Toegankelijk Zeeland

Inventarisatie van de borging van de rechten van personen met een handicap op het gebied van treinstations en bushaltes in de provincie Zeeland en de website van de Provincie Zeeland.

Datum: Maart 2019
Auteur: F.H. Witteveen
Versienummer: 1.0

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1. Motie Toegankelijk Zeeland (2016).	4
2. Uitkomsten inventarisatie stations en perrons voor trein.	5
2.1. Inventarisatie treinstations.	5
2.2. Verbeteringen ten opzichte van juli 2017.	5
2.3. Planning.	5
3. Uitkomsten inventarisatie stations en perrons voor bus.	6
3.1. Inventarisatie knooppunten.	6
3.2. Verbeteringen ten opzichte van juli 2017.	6
3.3. Planning.	6
4. Uitkomsten inventarisatie overige bushaltes.	7
4.1. Inventarisatie toegankelijkheid voor reizigers met een visuele beperking.	7
4.2. Inventarisatie toegankelijkheid voor reizigers met een motorische beperking.	8
4.3. Verbeteringen ten opzichte van juli 2017.	9
4.4. Planning.	10
5. Inventarisatie toegankelijkheid provinciale website zeeland.nl	11
5.1. Inventarisatie op welke wijze de rechten reeds zijn gewaarborgd.	11
5.2. Welke rechten moeten nog worden geborgd.	11
5.3. Betrekken cliëntenorganisaties.	11
5.4. Tijdpad en kostenraming.	12

1. Inleiding

1.1. Motie Toegankelijk Zeeland (2016).

Op 16 december 2016 hebben Provinciale Staten (PS) van Zeeland de Motie Toegankelijk Zeeland met algehele stemmen aangenomen. PS is van mening dat de provincie, in navolging van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, moet streven naar een inclusieve samenleving, waarin de toegankelijkheid van de openbare ruimte en van informatie voor mensen met een beperking gewaarborgd is. Gedeputeerde Staten (GS) werd opgeroepen te inventariseren op welke wijze de provincie de rechten, voortvloeiend uit het verdrag, heeft geborgd. Vervolgens op basis van die inventarisatie aan te geven welke rechten nog geborgd moeten worden op het gebied van treinstations, bushaltes en website.

De inventarisatie is in juli 2017 aangeboden aan Provinciale Staten van Zeeland.

PS heeft gevraagd de inventarisatie jaarlijks te actualiseren.

Onder verwijzing naar het document¹ van juli 2017 bevat dit document de geactualiseerde tabellen.

Conclusie is dat de toegankelijkheid van halten voor reizigers met een visuele beperking provinciebreed is gestegen van 12% naar 18%. Dat cijfer ligt nog onder de wettelijke norm van 40% toegankelijke halten met ingang van 1-1-2016.

Voor de Provincie Zeeland, als wegbeheerder, geldt een stijging van 8% naar 40%.

De toegankelijkheid van halten voor reizigers met een motorische beperking is provinciebreed gestegen van 15% naar 22%. Voor de Provincie Zeeland, als wegbeheerder, geldt een stijging van 14% naar 36%. Tellen we de halten mee die, gezien het type voertuig, per definitie toegankelijk zijn dan zien we dat provinciebreed 43% van de halten toegankelijk zijn voor reizigers met een motorische beperking. Dat cijfer ligt nu dus boven de wettelijke norm van 40%.

¹ Zie <https://www.zeeland.nl/digitaalarchief/ib172b787521>

2. Uitkomsten inventarisatie stations en perrons voor trein.

Zeeland kent 9 treinstations:

Vlissingen,
Vlissingen Souburg,
Middelburg,

Arnemuiden,
Goes,
Kapelle,

Kruiningen-Yerseke,
Krabbendijke
Rilland-Bath.

Deze stations zijn allemaal nog niet (volledig) toegankelijk.

2.1. Inventarisatie treinstations.

	Station bereikbaar vanaf openbare weg	In/uitgang, perrons, voorzieningen bereikbaar	Alle perrons toegankelijk	Perronhoogte 76 centimeter	Onbelemmerende toegang tot trein	NS assistentie verlening
Vlissingen	±	±	±	Ja	uiterlijk 2030	Ja
Vlissingen-Souburg	±	±	+	Ja	uiterlijk 2030	Nee
Middelburg	±	±	±	2019 gereed	uiterlijk 2030	Ja
Arnemuiden	±	±	+	+	uiterlijk 2030	Nee
Goes	±	±	+	Ja	uiterlijk 2030	Ja
Kapelle-Biezeling	±	±	±	2023 gereed	uiterlijk 2030	Nee
Kruiningen-Yerseke	±	+	+	Ja	uiterlijk 2030	Nee
Krabbendijke	±	±	±	2023 gereed	uiterlijk 2030	Ja
Rilland-Bath	±	±	±	2020 gereed	uiterlijk 2030	Ja

2.2. Verbeteringen ten opzichte van juli 2017.

In Vlissingen-Souburg, Kapelle-Biezeling, Krabbendijke en Rilland-Bath zijn hellingbanen aangelegd voor reizigers met een motorische beperking. De perrons in Arnemuiden zijn opgehoogd naar 76 cm.

NS biedt nu ook assistentieverlening op de stations Krabbendijke en Rilland-Bath. Assistentieverlening is nu ook in de tabel opgenomen.

2.3. Planning.

ProRail is om een nieuwe planning gevraagd maar heeft die nog niet opgeleverd. Aangenomen wordt derhalve dat de genoemde opleverdata nog juist zijn.

3. Uitkomsten inventarisatie stations en perrons voor bus.

Een knooppunt is een locatie waar overgestapt kan worden op andere bussen, op de trein of het fietsvoetveer. Zeeland kent 11 grotere knooppunten. Kenmerkend voor de grotere knooppunten is dat er meerdere voertuigen samenkomen: bijv. de trein, de bus, de buurtbus en de haltetaxi. Niet elke halte hoeft toegankelijk te zijn voor elk type voertuig, maar elk type voertuig heeft wel de mogelijkheid om te halteren.

3.1. Inventarisatie knooppunten.

	Station bereikbaar vanaf openbare weg	In/uitgang, perrons, voorzieningen bereikbaar	Alle perrons toegankelijk	Perronhoogte 30 centimeter	Onbelemmerde toegang tot de bus
Zierikzee, Busstation	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
Zierikzee, Sas	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
Renesse, Transferium	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
Goes, Busstation	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
Middelburg, Station	Ja	Ja	Ja	18 cm	Met oprijplaat
Vlissingen, Station	Ja	Ja	Ja	18 cm	Met oprijplaat
's Heerenhoek, Tolplein	Ja	Ja	Ja	18 cm	Met oprijplaat
Breskens, Veerhaven	Ja	Nee	Nee	18 cm	Met oprijplaat
Terneuzen, Busstation	Ja	Ja	Ja	18 cm	Met oprijplaat
Hulst, Busstation	Ja	Ja	Ja	18 cm	Met oprijplaat
Oostburg, Ziekenhuis	Ja	Ja	Ja	18 cm	Met oprijplaat

3.2. Verbeteringen ten opzichte van juli 2017.

De Provincie Zeeland heeft de 6 halteperrons op het busstation Terneuzen nu ook toegankelijk gemaakt voor reizigers met een visuele beperking. Eerder waren ze al toegankelijk gemaakt voor reizigers met een motorische beperking. Het busstation van Vlissingen is in 2018 opgepakt.

3.3. Planning.

Connexion heeft als wegbeheerder van het busstation van Zierikzee geen financiële middelen om het busstation toegankelijk te maken. De gemeente Schouwen-Duiveland is gestart met de voorbereidingen om in 2019 het busstation Zierikzee, Sas toegankelijk te maken en heeft de intentie om - zo mogelijk ook nog in 2019 - busstation Renesse, Transferium toegankelijk te maken. Ook busstation Goes staat door de gemeente Goes gepland om in 2019 toegankelijk te maken.

4. Uitkomsten inventarisatie overige bushaltes.

In maart 2018 stonden er 1.402 haltes op naam van Zeeland in het Centraal Haltebestand. Hiervan waren er 1.231 bushaltes, die binnen Zeeland aangedaan werden door een bus (regulier, scholierenbus, zomerbus en/of buurtbus) en/of een haltetaxi. De haltes in Zuid-Holland, Noord-Brabant en België die door de concessie Zeeland worden aangedaan, zijn niet meegenomen in de tabellen omdat daar wegbeheerders van buiten Zeeland verantwoordelijk zijn. De haltes in Zeeland die door concessie Zuid-Holland, Brabant en België worden aangedaan zijn wel meegenomen in de tabellen. Omdat de haltes van de zomerbus (toeristenbus) tijdelijke haltes zijn, zijn de 115 haltes waar alleen een zomerbus stopt ook weggelaten uit de cijfers. Het totaal aantal haltes dat beoordeeld is komt daarmee op 1.116.

4.1. Inventarisatie toegankelijkheid voor reizigers met een visuele beperking.

De tabel hieronder toont het aantal bushaltes dat de verschillende wegbeheerders op 4 maart 2019 in bezit hebben (groene kolom 'aantal haltes in bezit'). De blauwe kolommen tonen op hoeveel haltes geleidelijken zijn aangebracht ten behoeve van reizigers met een visuele beperking en het percentage t.o.v. het aantal haltes dat wegbeheerders in bezit hebben. De gele kolommen tonen op hoeveel haltes geleidelijken zijn aangebracht, maar tevens ook de voor reizigers met een visuele beperking benodigde instapmarkering (die afwijkt in klank en kleur) en waar de geleidelijnen aansluiten op de omgeving zodat een reiziger veilig zijn weg kan vervolgen. Hieruit blijkt dat momenteel 18% van de bushaltes momenteel voldoet aan de landelijke richtlijnen die gelden voor reizigers met een visuele beperking.

Organisatie	aantal haltes in bezit	aantal zomerhaltes	aantal te beoordelen haltes	aantal met geleidelijnen	% haltes met geleidelijnen	toegankelijk voor reizigers met een visuele beperking	% toegankelijk voor reizigers met een visuele beperking
Borsele	62		62	10	16%	7	11%
Connexion	8		8		0%		0%
Dow	1		1		0%		0%
Goes	82		82	20	24%	6	7%
Hulst	89		89	12	13%	11	12%
Kapelle	35		35	3	9%	3	9%
Middelburg	100	1	99	45	45%	36	36%
Noord-Beveland	25		25	12	48%	10	40%
Provincie Zeeland	112	2	110	44	40%	44	40%
Reimerswaal	49		49	8	16%	3	6%
Rijkswaterstaat	23		23	7	30%	2	9%
Scheldestromen	130	25	105	6	6%	2	2%
Schouwen-Duiveland	140	48	92	9	10%	1	1%
Sluis	112	30	82	22	27%	13	16%
Terneuzen	98		98	38	39%	32	33%
Tholen	19		19	14	74%	3	16%
Veere	87	9	78	27	35%	23	29%
Vlissingen	56		56	15	27%	7	13%
Westerscheldetunnel	3		3	3	100%	3	100%
Totaal	1231	115	1116	295	26%	206	18%

Bron: Centraal Haltebestand van Samenwerkingsverband DOVA.

4.2. Inventarisatie toegankelijkheid voor reizigers met een motorische beperking.

Toegankelijkheid is voor reizigers met een motorische beperking een resultante van een toegankelijk voertuig en een toegankelijke halte. Om de toegankelijkheid te kunnen bepalen is het dus noodzakelijk om te weten welk type voertuig er op een halte komt. In Zeeland rijden, naast de reguliere bussen, ook touringscars (op de lijn Hulst-Breda), buurtbussen, zomerbussen, haltetaxi's en een servicebus.

Zomerbussen (rijdende op toeristenlijnen) hoeven niet toegankelijk te zijn. Er zijn 115 halten waar alleen een zomerbus stopt. Deze halten kunnen dus worden uitgesloten bij het bepalen van het toegankelijkheidspercentage voor reizigers met een motorische beperking.

In maart 2019 zijn er 62 halten waar alleen een haltetaxi stopt. De haltetaxi wordt gereden door de voertuigen van het WMO-vervoer (met een lift aan de achterzijde) en zijn derhalve toegankelijk voor reizigers met een motorische beperking, mits er een mogelijkheid is om een opgehoogde halte veilig te verlaten.

Indien een reiziger met een motorische beperking van de haltetaxi gebruik wenst te maken en de halte is niet toegankelijk, dan wordt er maatwerk verricht. Met andere woorden, er worden afspraken gemaakt over de exacte halteerlocatie zodat de halte niet hoeft te worden aangepast voor reizigers met een motorische beperking. Alle halten waar alleen een haltetaxi stopt zijn dus per definitie toegankelijk voor reizigers met een motorische beperking.

Een buurtbus hoeft volgens de wet niet toegankelijk te zijn, de buurtbussen in Zeeland zijn dat derhalve ook niet. De halten waar alleen een buurtbus halteert zouden dus kunnen worden uitgesloten bij het bepalen van het toegankelijkheidspercentage voor halten voor reizigers met een motorische beperking.

De Provincie Zeeland biedt reizigers met een motorische beperking (rolstoelers) echter wel de mogelijkheid om op de routes van de buurtbus met de haltetaxi te rijden. Dat betekent dus dat elke halte die alleen door de buurtbus wordt bediend, zonder aanpassing toch toegankelijk is voor reizigers met een motorische beperking. Alle 247 halten waar alleen een buurtbus stopt zijn dus per definitie toegankelijk voor reizigers met een motorische beperking.

Een uitzondering hierop geldt voor de buurtbus in Sint Philipsland. Deze buurtbus, die door Arriva wordt gereden, is wel toegankelijk zodat hier geen haltetaxi kan worden gereserveerd. De desbetreffende halten zijn daarom alleen toegankelijk als ze wel zijn opgehoogd.

Er zijn overigens in totaal 526 halten in Zeeland waar de buurtbus halteert en waar reizigers met een rolstoel dus een haltetaxi kunnen bestellen.

Er zijn 807 halten die door een reguliere bus worden aangedaan. In onderstaande tabel wordt weergegeven welk aantal en percentage hiervan inmiddels toegankelijk is voor reizigers met een motorische beperking (blauwe kolommen). Toegankelijk wil zeggen: opgehoogd tot minimaal 18 cm en een perronbreedte van 240 cm (kolom 'aantal toegankelijk'). Tevens wordt getoond hoeveel halten door wegbeheerders weliswaar zijn opgehoogd maar volgens de richtlijnen niet voldoende breed zijn om eenvoudig met een rolstoel de bus in en uit te gaan (kolom 'aantal opgehoogd').

Volgens het besluit Toegankelijkheid dient op 1 januari 2016 46% van de bushaltes in Nederland toegankelijk te zijn. Voor Zeeland geldt een percentage van 40.

Uit de tabel blijkt dat in maart 2019 22% van de toegankelijk te maken halten ook daadwerkelijk toegankelijk zijn gemaakt. Omdat halten van de haltetaxi en buurtbus per definitie toegankelijk zijn, zijn dus in totaal 43% van alle halten toegankelijk voor reizigers met een motorische beperking.

Organisatie	aantal te beoordelen halten	alleen halte-taxi	alleen buurtbus	toegankelijk te maken	aantal opgehoogd	aantal toegankelijk	% toegankelijk	toegankelijk totaal	% toegankelijk totaal
Borsele	62	3	29	30	10	2	7%	34	55%
Connexxion	8	0	1	7			0%	1	13%
Dow	1	0		1			0%	0	0%
Goes	82	4	49	29	8	5	17%	58	71%
Hulst	89	2	30	57	17	8	14%	40	45%
Kapelle	35	0	21	14	3	2	14%	23	66%
Middelburg	99	6	19	74	37	28	38%	53	54%
Noord-Beveland	25	0	5	20	12	4	20%	9	36%
Provincie Zeeland	110	0	13	97	41	36	36%	49	45%
Reimerswaal	49	1	20	28	7	4	14%	25	51%
Rijkswaterstaat	23	0		23	7	4	17%	4	17%
Scheldestromen	105	6	23	76	8	3	4%	32	30%
Schouwen-Duiveland	92	14	6	72	7	7	10%	27	29%
Sluis	82	17	2	63	25	13	21%	32	39%
Terneuzen	98	3	3	92	39	21	23%	27	28%
Tholen	19	0		19	13	5	26%	5	26%
Veere	78	3	24	51	27	16	31%	43	55%
Vlissingen	56	3	2	51	27	15	29%	20	36%
Westerscheldetunnel	3	0		3	3	2	67%	2	67%
Totaal	1116	62	247	807	291	175	22%	484	43%

Bron: Centraal Haltebestand van Samenwerkingsverband DOVA (zie <https://www.dova.nu/themas/centraal-haltebeheer>).

4.3. Verbeteringen ten opzichte van juli 2017.

Provincie Zeeland heeft sinds juli 2017 de volgende bushaltes toegankelijk gemaakt (tussen haakjes het aantal perrons):

Vlissingen, Vrijburg (Zwembad, Sportpark) (2x);

Noordwelle, Provincialeweg (2x);

Noordwelle, Kuijerdamseweg (2x);

Ijzendijke, Vestingweg/Petit Paris (1x);

Noordgouwe, Dorp (2x);

Schuddebeurs, Dorp (2x);

Sint-Maartensdijk, Provincialeweg (2x);

Hulst, Absdaalseweg (2x);

Absdale, Provincialeweg (2x);

Colijnsplaat, Zeelandbrug (3x);

Kapelle, Noordweg (1x);

Kruiningen, de Uitkijk (2x);

Wilhelminadorp, Roodewijk (1x)

Zaamslag, Veer (2x)

4.4. Planning.

De Provincie Zeeland heeft in februari een nieuwe subsidieregeling opgesteld voor Zeeuwse gemeenten. Gemeenten kunnen 50% financiering krijgen indien ze voor 1 juli 2020 versneld halten toegankelijk maken. Aanvragen dient voor 1 juli 2019 te gebeuren zodat momenteel nog niet bekend is hoeveel halten hierdoor met voorrang toegankelijk worden gemaakt.

Provincie Zeeland, als wegbeheerder, is klaar met het toegankelijk maken van halten die vallen onder de regionale doelstelling.

5. Inventarisatie toegankelijkheid provinciale website zeeland.nl

De motie vroeg te inventariseren hoe het staat met de toegankelijkheid van de provinciale website.

Die inventarisatie is opgepakt in samenwerking met de collega's van de afdeling Communicatie en de afdeling I & A. Dit hoofdstuk gaat in op het onderdeel toegankelijkheid website.

5.1. Inventarisatie op welke wijze de rechten reeds zijn gewaarborgd.

Bij de inrichting van de website zeeland.nl is rekening gehouden met de toegankelijkheidseisen die DigiToegankelijk stelt. DigiToegankelijk baseert zich op de Europese toegankelijkheidsstandaard EN 301 549. Deze standaard beschrijft voor een breed scala aan ICT-toepassingen aan welke eisen deze moeten voldoen om toegankelijk te zijn voor mensen met een functiebeperking. Voor websites en webapplicaties verwijst EN 301 549 naar een andere internationale standaard: WCAG 2.1 (Richtlijnen voor Toegankelijkheid van Webcontent). Deze standaard is in juni 2018 gepubliceerd door het W3C.

De Europese richtlijn is in Nederland met ingang van 1 juli 2018 omgezet in een Algemene maatregel van bestuur (AMvB). De AMvB heeft de naam Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid. Met de AMvB wordt de Europese richtlijn omgezet in nationale wetgeving.

5.2. Welke rechten moeten nog worden geborgd.

Momenteel voldoet de website zeeland.nl nog niet volledig aan alle eisen. Nog niet alle pdf-documenten voldoen aan de toegankelijkheidseisen. De toegankelijkheidsverklaring is sinds mei 2017 op de site te vinden via www.zeeland.nl/toegankelijkheid. Het toegankelijk maken van pdf-documenten vergt een grote inspanning, hiervoor is slechts beperkt capaciteit beschikbaar, de doorlooptijd is daarom langer. De eerste sjablonen in systemen worden aangepast en verwacht wordt dat in de loop van 2019 een basis-set aan sjablonen toegankelijk is. Verder moeten digitale handtekeningen ingeregeld worden. Per 23-9-2020 moeten alle pdf-documenten die geplaatst zijn vanaf 23-9-2018 op een bestaande website toegankelijk aangeboden worden. De verwachting is dat we de deadline van 23-9-2020 gaan halen door middel van een inhaalslag waarmee we documenten achteraf toegankelijk maken.

Er zijn ook onderdelen (inhoud) van de website die voorsnog niet aan de toegankelijkheidseisen hoeven te voldoen. Deze uitzonderingen staan in artikel 1, lid 4 van de Europese richtlijn. De meest relevante uitzonderingen zijn:

- Kantoorbestandsformaten (tot 23-9-2018 niet wettelijk verplicht) daarna voor bestaande websites 23-9-2020
- Eerder opgenomen geluid, bewegend beeld en filmpjes (tot 23-9-2020 niet verplicht)
- Live geluid, bewegend beeld en filmpjes (geen datum voor verplichting genoemd)
- Online kaarten en karteringsdiensten (geen datum voor verplichting genoemd)
- Van derden afkomstige inhoud (geen datum voor verplichting genoemd)

Waar nodig worden acties voorbereid om tijdig te kunnen voldoen.

5.3. Betrekken cliëntenorganisaties.

Verder riepen PS in de motie Toegankelijk Zeeland bij punt 3 het college van Gedeputeerde Staten op bij de onder 1 en 2 genoemde activiteiten de relevante cliënten(-organisaties) intensief te betrekken. Omdat bij de inrichting van de website www.zeeland.nl al rekening is gehouden met nationale en Europese regels op het gebied van toegankelijkheid zien wij daarvoor geen directe aanleiding. Het opstellen van de eisen in

het kader van DigiToegankelijk is namelijk gebeurd in afstemming met de verschillende belangenorganisaties.

5.4. Tijdpad en kostenraming.

Sinds mei 2017 is de toegankelijkheidsverklaring te vinden op de provinciale website, www.zeeland.nl. Eind maart 2019 wordt zeeland.nl onderworpen aan een volledige inspectie op WCAG 2.1 niveau AA. Daarnaast wordt er met een pilot gewerkt, een module die zorgt voor ondertiteling bij de live uitzending van de Statenvergaderingen. Ook is er een externe analyse gedaan op de toegankelijkheid van documenten op zeeland.nl waarbij acties zijn benoemd. Zoals bijvoorbeeld workshops die we organiseerden voor managers en medewerkers over het toegankelijk maken van documenten voor zeeland.nl. Verder zijn landelijke richtlijnen qua planning en uitvoering richtinggevend. Wat de kosten betreft: er wordt gestreefd naar gebruik van bestaande budgetten.